

Sarajevo, 01.07.2019. godine

TJEDNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINACIJSKIM TRŽIŠTIMA
24.06.2019.- 28.06.2019.

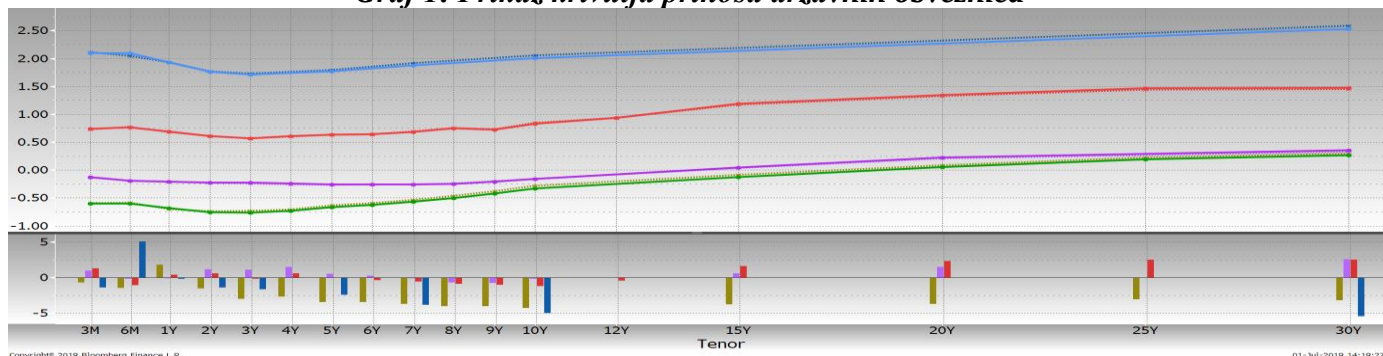
Tablica 1: Prikaz kretanja prinosa na državne obveznice

Prinosi	Eurozona				SAD				Velika Britanija				Japan			
	21.6.19	-	28.6.19		21.6.19	-	28.6.19		21.6.19	-	28.6.19		21.6.19	-	28.6.19	
2 godine	-0,74	-	-0,75	↘	1,77	-	1,75	↘	0,61	-	0,62	↗	-0,23	-	-0,22	↗
5 godina	-0,63	-	-0,66	↘	1,79	-	1,77	↘	0,63	-	0,63	→	-0,26	-	-0,26	→
10 godina	-0,29	-	-0,33	↘	2,05	-	2,01	↘	0,85	-	0,83	↘	-0,16	-	-0,16	→

Tablica 2: Prikaz kretanja prinosa na njemačke Bubillove

Dospijeće	Prinosi			
	21.6.19	-	28.6.19	
3 mjeseca	-0,436	-	-0,571	↘
6 mjeseci	-0,586	-	-0,601	↘
1 godina	-0,688	-	-0,653	↗

Graf 1: Prikaz krivulja prinosa državnih obveznica

Graf prikazuje krive prinosa Njemačke (zeleno), SAD (plavo), Velike Britanije (crveno) i Japana (ljubičasto) za razdoblja od 3 mjeseca do 30 godina na dane 28.06.2019. godine (pune linije) i 21.06.2019. godine (isprekidane linije). Na donjem dijelu grafa je prikazana razlika između vrijednosti odgovarajućih prinosa na navedene datume.

EUROZONA

Prinosi sigurnijih obveznica eurozone su, s izuzetkom korekcije zabilježene sredinom proteklog tjedna, bilježili svakodnevni pad. Investitori su bili u iščekivanju ishoda s G20 samita koji je održan koncem tjedna. U odnosu na prethodni tjedan, prinosi ovih obveznica su zabilježili pad od 1 do 4 bazna boda, dok je prinos desetogodišnjih njemačkih obveznica na kraju trgovanja u utorak zabilježio novu rekordno nisku razinu od -0,331%. Protekli tjedan su obilježili pesimistični podaci o poslovnom povjerenju, odnosno povjerenju investitora, što ukazuje na opreznost, a time i na povećanu potražnju za sigurnijim investicijama. Indeks ekonomskog povjerenja u eurozoni je u lipnju zabilježio najnižu razinu od kolovoza 2016. godine. Koncem tjedna je objavljen podatak o stopi inflacije u eurozoni, koja je u lipnju, prema preliminarnim podacima, ostala nepromijenjena u odnosu na prethodni mjesec, na razini od 1,2%.

Potpredsjednik ECB de Guindos je izjavio da je profitabilnost širom bankarskog sektora eurozone niska i da bi slabljenje gospodarskoga rasta moglo da dodatno naštetiti izgledima ovog sektora, ali i da negativne kamatne stope ECB nisu uzrok slabosti, jer je izuzetno stimulaturna monetarna politika do sada imala neutralan učinak na profite banaka. Dodao je da u svakom slučaju ukupan učinak negativnih kamatnih stopa na bankarski sektor mora biti pažljivo praćen, posebno jer će bilanca njihovog utjecaja ovisiti o tomu koliko dugo će kamatne stope ostati u negativnoj zoni.

Početkom tjedna se pojavila nepotvrđena informacija da je Vlada Italije dobila dodatni tjedan da predoči dovoljan broj dokaza za odlučnost smanjenja deficita i ukupnog duga te da do tada neće biti donošenja

odluka o pokretanju disciplinskog postupka zbog kršenja pravila EU. Ipak, nakon toga zamjenik premijera Italije Salvini je izjavio da će njegova vlada nastaviti s planiranim smanjenjem poreza, čak i ukoliko to EU ne odobri. Usprkos tomu, prinosi italijanskih obveznica su na tjednoj razini bilježili ista kretanja, kao i prinosi ostalih obveznica eurozone te su smanjeni između 4 i 6 baznih boda.

Tablica 3: Kretanje ekonomskih pokazatelja za eurozonu

Red.br.	Ekonomski pokazatelji	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Indeks ekonomskog povjerenja – EZ LIPANJ	104,8	103,3	105,2
2.	Indeks povjerenja potrošača – EZ (final.) LIPANJ	-7,2	-7,2	-6,5
3.	Ifo indeks poslovnog povjerenja – Njemačka LIPANJ	97,4	97,4	97,9
4.	Gfk indeks povjerenja potrošača – Njemačka SRPANJ	10,0	9,8	10,1
5.	Indeks povjerenja potrošača – Francuska LIPANJ	100	101	99
6.	Indeks povjerenja potrošača – Italija LIPANJ	111,4	109,6	111,6
7.	Odnos deficita i GDP-a – Italija (G/G) I tromjesečje	-	4,1%	4,2%
8.	GDP – Nizozemska (tromjesečno) final. I tromjesečje	0,5%	0,5%	0,5%
9.	Industrijska proizvodnja – Austrija (G/G) LIPANJ	-	4,5%	7,7%
10.	PMI indeks prerađivačkog sektora – Austrija LIPANJ	-	47,5	48,3
11.	Stopa nezaposlenosti – Finska SVIBANJ	-	8,8%	8,0%
12.	Stopa inflacije – EZ (prelim.) LIPANJ	1,2%	1,2%	1,2%
13.	Temeljna stopa inflacije – EZ (prelim.) LIPANJ	1,0%	1,1%	0,8%
14.	GDP – Španjolska (tromjesečno) final. I tromjesečje	0,7%	0,7%	0,6%

SAD

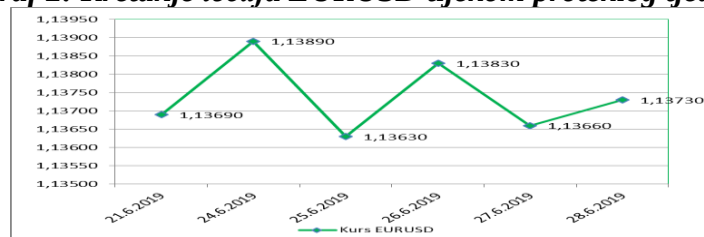
Predsjednik SAD Trump je početkom prošlog tjedna kritizirao Fed zbog toga što nisu smanjili referentnu kamatnu stopu, čime je nastavio da pojačava pritiske na Fed da promijeni politiku. Istodobno, predsjednica Fed iz San Franciska Daly je diskutirala o ekonomiji SAD i izgledima monetarne politike, te je istaknula da je još uvijek suviše rano tvrditi da li je potrebno smanjenje referentne kamatne stope i u kojoj mjeri. Koncem tjedna prinosi na američke obveznice su zabilježili rast, nakon što su se predsjednici SAD i Kine sastali na samitu lidera zemalja članica G20 te dogovorili da nastave trgovinske pregovore. Predsjednik SAD je istaknuo da će i dalje ostati na snazi tarife od 25% na kinesku robu u vrijednosti oko 250 milijardi USD, ali da neće uvoditi dodatne tarife. Trump je, također, izjavio da želi ukinuti zabranu trgovine koja je nedavno nametnuta za kineski telekomunikacijski gigant Huawei. S druge strane, Kina je pristala pojačati kupovinu američkih poljoprivrednih i drugih proizvoda. Trump nije precizirao količinu tih kupovina, ali je naglasio da će SAD dati Kini spisak proizvoda za kupovinu.

Tablica 4: Kretanje ekonomskih pokazatelja za SAD

Red.br.	Ekonomski pokazatelji	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	GDP – preliminarni podatak (G/G) I tromjesečje	3,2%	3,1%	2,2%
2.	Indeks osobne potrošnje – preliminarni podatak I tromjesečje	1,3%	0,9%	2,5%
3.	Indeks cijena nekretnina (M/M) TRAVANJ	0,2%	0,4%	0,1%
4.	PCE deflator (G/G) SVIBANJ	1,5%	1,5%	1,6%
5.	Indeks osobnih prihoda (M/M) SVIBANJ	0,3%	0,5%	0,5%
6.	Indeks osobnih rashoda (M/M) SVIBANJ	0,5%	0,4%	0,6%
7.	Zalihe u veleprodaji (M/M) P SVIBANJ	0,5%	0,4%	0,9%
8.	Indeks povjerenja prerađ. sektora Fed iz Ričmonda LIPANJ	2	3	5
9.	Indeks povjerenja prerađ. sektora Fed iz Dalasa LIPANJ	-2,0	-12,1	-5,3
10.	Indeks povjerenja prerađ. sektora Fed iz Čikaga LIPANJ	53,5	49,7	54,2
11.	Inicijalni zahtjevi nezaposlenih za pomoć 22. LIPNJA	214.000	215.000	212.000
12.	Bloomberg indeks potrošačkog povjerenja 23. LIPNJA	-	63,6	61,8

USD je tijekom proteklog tjedna deprecirao u odnosu na EUR, te je tečaj EURUSD zabilježio rast s razine od 1,1369 na razinu od 1,1373.

Graf 2: Kretanje tečaja EURUSD tijekom proteklog tjedna

VELIKA BRITANIJA

Johnson, bivši ministar inozemnih poslova, trenutačno je favorit na poziciju premijera Velike Britanije i osvojio je većinu glasova unutar Konzervativne partije koja će i odlučiti o tome ko će biti naredni premijer. Javno mišljenje trenutačno daje šansu od 78% da će on biti izabran na ovu poziciju, što je manje u odnosu na prethodni tjedan kada je ova vjerojatnoća iznosila 92%. Johnson se predstavio kao jedini kandidat koji može da iznese Brexit do 31. listopada, sa ili bez sporazuma. On je istaknuo da smatra da Parlament sada razumije da građani Velike Britanije žele da napuste EU, te da zastupnici oba Doma, također, razumiju da se suočavaju s odmazdom od strane biračkog tijela ukoliko ne provedu Brexit.

Ministar financija Irske Paschal Donohoe je upozorio na mogućnost gubitka 85.000 radnih mjesta i ukazao je na moguće povećanje zaduživanja do 2023. godine, ukoliko Velika Britanija napusti EU u listopadu bez sporazuma.

Statističari Velike Britanije su došli do zaključka da je ekonomija Velike Britanije za oko 1,3% veća nego što se ranije mislilo, a to su zaključili nakon revizije podataka ekonomskog rasta tijekom posljednjih 20 godina. Velika Britanija je peta najveća ekonomija na svijetu koja je u prošloj godini ostvarila output vrijedan 2,8 bilijuna USD prema podacima koje je MMF objavio u travnju. Analize koje je publicirala Agencija za statistiku Velike Britanije su pokazale da je godišnji GDP u razdoblju od 1997. godine do 2016. godine za oko 0,1% veći nego što se ranije očekivalo, te je procijenjen na 2,1%. Ipak, ovi podaci ne mijenjaju sveukupnu sliku ekonomskog usporenja nakon 2008. godine, odnosno nakon financijske krize, kao i činjenicu da je u istraživanju obuhvaćeno svega nekoliko mjeseci nakon odluke o Brexitu, koji je imao značajan utjecaj na ekonomiju. Pored toga, čini se da se rast od 2008. godine sve više oslanja na domaću potrošnju prije nego na investicije, što i jeste ono što brine kreatore politika u Velikoj Britaniji.

Tablica 5: Kretanje ekonomskih pokazatelja za UK

Red. br.	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Krediti za kupovinu kuća	SVIBANJ	41.000	42.384	42.898
2.	Gfk povjerenje potrošača	LIPANJ	-11	-13	10
3.	GDP (Q/Q) F	I tromjesčje	0,5%	0,5%	0,2%
4.	Ukupne poslovne investicije (Q/Q) F	I tromjesečje	0,5%	0,4%	-0,9%
5.	Deficit tekućeg računa (u mlrd GBP)	I tromjesečje	-32,0	-30,0	-23,7

Tijekom proteklog tjedna GBP je deprecirala u odnosu na EUR i u odnosu na USD. Tečaj EURGBP je zabilježio rast s razine od 0,89223 na razinu od 0,89578, dok je tečaj GBPUSD smanjen s razine od 1,2737 na razinu od 1,2696.

JAPAN

Reuters je početkom proteklog tjedna priopćio da je prihod ostvaren po osnovi vladinih taksi u Japanu u protekloj fiskalnoj godini, zaključno s ožujkom ove godine, iznosio 60,4 bilijuna JPY, što predstavlja rekordno visoku vrijednost i što je iznad prethodne rekordne razine zabilježene u razdoblju 1990.-1991. Bolji prihod od očekivanog je pozitivan za Vladu koja je suočena s najvećim opterećenjem dugovanja u industrijskom svijetu, a koji je duplo veći od gospodarstva čija je ukupna vrijednost 5 bilijuna USD. Viceguverner BoJ Wakatabe je izjavio da je BoJ spremna da preventivno djeluje kako bi odbila rizike koji mogu naštetiti ekonomskom putu ka ostvarivanju ciljane razine inflacije od oko 2%.

U petak je objavljen zapisnik s lipanjske sjednice MPC BoJ u kojem je navedeno da su kreatori monetarne politike diskutirali o mogućem povećanju stimulansa, uključujući prilagođavanja kratkoročnih i dugoročnih kamatnih stopa, ubrzanje tempa ekspanzije monetarne baze te povećanje kupovina aktive.

Tablica 6: Kretanje ekonomskih pokazatelja za Japan

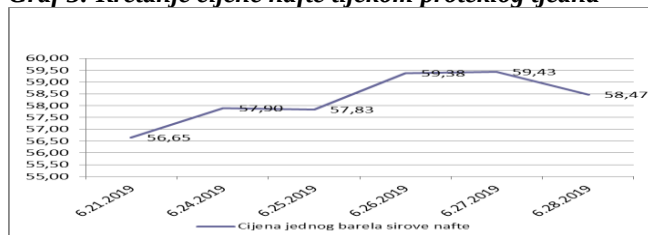
Red. br.	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Stopa nezaposlenosti	SVIBANJ	2,4%	2,4%	2,4%
2.	Vodeći indeks F	TRAVANJ	-	95,9	95,7
3.	Koicidirajući indeks F	TRAVANJ	-	102,1	101,1
4.	Industrijska proizvodnja (G/G) P	SVIBANJ	-2,9%	-1,8%	-1,1%
5.	Maloprodaja (G/G)	SVIBANJ	1,2%	1,2%	0,4%
6.	Indeks uslužnog sektora (G/G)	SVIBANJ	1,0%	0,8%	1,0%
7.	Porudžbine građevinskog sektora (G/G)	SVIBANJ	-	-16,9%	-19,9%

JPY je tijekom proteklog tjedna deprecirao u odnosu na EUR te je tečaj EURJPY zabilježio rast s razine od 121,99 na razinu od 122,66. JPY je deprecirao i u odnosu na USD te je tečaj USDJPY zabilježio blagi rast s razine od 107,32 na razinu od 107,85.

NAFTA I ZLATO

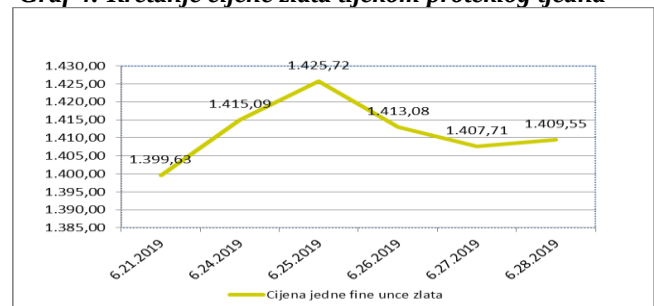
Na otvaranju njujorške burze u ponedjeljak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 56,65 USD (50,17 EUR). Geopolitičke tenzije su i tijekom proteklog tjedna nastavile da utječu na cijenu nafte. Do sredine tjedna cijena nafte je povećana pod utjecajem političkih tenzija između SAD i Irana, ali i nakon što je predsjednik Trump objavio nove sankcije protiv Irana. Bank of America Merrill Lynch smatra da bi dalje pooštavanje odnosa između SAD i Kine moglo potaknuti lanac neželjenih događaja, koji bi utjecali na pad cijene nafte za više od 50%, a što znači da bi se cijena jednog barela mogla smanjiti na 30 USD. Značajniji rast cijene nafte zabilježen je u srijedu i pod utjecajem objavljivanja vijesti da su u SAD zalihe ovog energenta smanjene više od očekivanja. Tijekom prošlog tjedna zalihe nafte u SAD su smanjene za 7,55 milijuna barela, što predstavlja najveći pad u posljednja tri mjeseca. Narednog dana cijena nafte je nastavila da se održava na razini od preko 59 USD po barelu, nakon što je predsjednik Rusije Putin istaknuo da Rusija vjeruje da sporazum o stabilizaciji proizvodnje s OPEC-om i Saudijskom Arabijom generalno ima pozitivan učinak na stabilizaciju tržišta i na projekcije kretanja cijene nafte. Tijekom vikenda OPEC i suradnici su sklopili sporazum o produženju smanjenja obujma proizvodnje nafte do kraja godine, dok su se jutros pojavile vijesti da bi se ovaj sporazum mogao produžiti čak i do 2020. godine, jer su vodeći proizvođači nafte zabrinuti zbog slabljenja očekivanja ekonomskog rasta. Na zatvaranju tržišta u petak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 58,47 USD (51,41 EUR).

Graf 3: Kretanje cijene nafte tijekom proteklog tjedna

Na otvaranju londonske burze metala u ponedjeljak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.399,63 USD (1.231,09 EUR). Cijena zlata je početkom tjedna bilježila rast, približavajući se najvećoj razini u posljednjih šest mjeseci, uglavnom pod utjecajem pesimizma koji su iznijele globalne središnje banke, ali i pod utjecajem pojačanih tenzija između SAD i Irana. Predsjednik Trump je istaknuo da će nove sankcije protiv Irana spriječiti vrhovne zvaničnike ove zemlje da pristupe financijskim instrumentima. Nakon što su SAD objavile nove sankcije koje su usmjerene ka vrhovnom lideru Ayatollah Ali Khameneiju, kao i osam iranskih komandira, veleposlanik Irana u UN Majid Takht Ravanchi je izjavio da uvjeti nisu bili zreli za dijalog sa SAD. Tijekom trgovanja u srijedu cijena zlata je zabilježila smanjenje, ali se i dalje održavala blizu najveće razine u posljednjih šest mjeseci. Cijena zlata je smanjena pod utjecajem signala da Fed, ipak, neće u srpnju primijeniti agresivno smanjenje referentne kamatne stope. Koncem tjedna cijena zlata je bila pod utjecajem rezultata sastanka G20 koji se održavao u petak i subotu. Tijekom lipnja zlato je zabilježilo najveći mjesečni rast od 2016. godine, uglavnom pod utjecajem geopolitičkih tenzija i usporenja globalnog rasta, kao i prolongiranog trgovinskog rata između Kine i SAD. Na zatvaranju tržišta u petak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.409,55 USD (1.239,38 EUR).

Graf 4: Kretanje cijene zlata tijekom proteklog tjedna

Pripremili:
Služba Front Office
Odjeljenje za bankarstvo

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je utemeljen na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantirati njihovu točnost i ne snosi odgovornost za izravnu ili neizravnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na temelju njih.